

kritiska eu-fakta

utges av Folkrörelsen Nej till EU | nr 96 | juli 2005 | pris 20 kr

BILD: ROBERT NYBERG

KRITISKA EU-FAKTA

Nummer 96 Juli 2005

Kritiska EU-fakta ges ut av

Folkrörelsen Nej till EU

Ansvarig utgivare: Eva-Britt Svensson

Redaktör: Gösta Torstensson

Redaktionsutskott:

Thomaz Erixon, Klas Corbelius,

Eva-Britt Svensson, Gösta Torstensson

Redaktionens adress:

Kritiska EU-fakta, c/o Torstensson

Rondovägen 312, 142 41 Skogås

tel: 08-7714379

e-post: gosta.torstensson@comhem.se

Adressändring & prenumeration:

Kritiska EU-fakta

Heurlins Plats 11

413 01 Göteborg

tel: 031-7010177

fax: 031-131603

FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU

Rikskansli & materialkontor:

Heurlins Plats 11,

413 01 Göteborg

tel: 031-7010177

fax: 031-131603

e-post: fneu@algotel.se

webbadress: www.nejtilleu.se

Prenumeration:

Fyra nummer 100 kr

medlemskap inkl. prenumeration 200 kr

(arbetslösa, pensionärer och

studerande 150 kr, familjer 300 kr)

Postgiro 433 02 07-4

Nästa nummer

utkommer i september 2005

Manusstopp 1 september 2005

Tryck: Litorapid Media

Göteborg 2005

LEDARE

Kräv en beslutande folkomröstning

Efter det att EU-toppmötets politiska ledare 17-18 juni misslyckats med att ge ett klart besked om EU-konstitutionens status och förhandlingarna om långtidsbudgeten brutit samman, så "befinner sig EU i ett chocktillstånd och ingen har idag någon lösning på krisen", säger EU-kommissionens vice ordförande Margot Wallström. Hon tillägger att EU som elitprojekt saknar legitimitet efter det att folken i två av EU:s grundarländer uttryckt starkt misstroende mot det nationella ledarskapet och det europeiska samarbetet.

Jan-Erik Gustafsson
är ordförande i
Folkrörelsen Nej till EU

Före toppmötet var statsminister Göran Perssons hållning att Frankrikes och Hollands ledare skulle förklara hur de ser på folkomröstningsresultaten i de båda länderna. Om dessa skulle kräva omförhandling av konstitutionen eller utesluta en omprövning av folkomröstningsresultaten, så har konstitutionen fallit enligt Persson. Nu fick Persson ett tydligt besked åtminstone från Holland. Både europaministern Atzo Nicolai och utrikesministern Ben Bot förklarade det som uteslutet att det blir någon andra omröstning om samma fördrag till konstitution. Därmed borde konstitutionen ha dödförklarats.

Men istället förklarade Göran Persson glatt efter EU-toppmötet i Bryssel att "ingen har dödförklarat EU-fördraget". EU:s konstitutionsförslag är således inte dött, trots att det med kraft avlivats av folken i både Frankrike och Holland, och trots att konstitutionen måste godkännas av EU:s samtliga 25 medlemsländer för att den ska kunna träda i kraft.

"Ratificeringen måste fortsätta, vi får inte ett bättre fördrag och vi tycker att det innehåller de svar som medborgarna söker efter", förklarade Europeiska rådets ordförande Jean-Claude Juncker. EU:s stats- och regeringschefer spelar oberörda och menar att processen med att

ratificera det nya fördraget i alla medlemsländer ska fortsätta – förr eller senare. Tidpunkten för när ratificeringen ska vara avslutad är numera obestämmd.

Toppmötesbeslutet innebär att det europeiska politiska etablissemangen får tid att smida planer för hur de kan hantera den uppkomna krisen. Efter det franska non och holländska nee har opinionen svängt i flera medlemsländer och invånarna har blivit mer negativa till konstitutionen. Stats- och regeringscheferna kommer därför att initiera "Operation rädda konstitutionen". I den ingår en propaganda- och desinformationskampanj för att få människor att tycka rätt. Under tiden avblåser EU-länder sina folkomröstningar och för Göran Persson är "målsättningen är att hitta ett läge" när opinionen i Sverige är mera gynnsam för ett godkännande av konstitutionen.

EU-toppmötets beslut att skjuta upp ställningstagande av EU-konstitutionen till ett toppmöte i juni 2006 skapar utrymme för en ordentlig diskussion om hur mycket beslutsamhet Sverige ska och kan överlämna till EU. Justitiekanslern menar i en intervju i Göteborgs-Posten, att det är hög tid att riksdag och regering klargör var gränserna går för att överföra makt till EU. Han anser att makthavarna hittills tagit för lättsinnigt på problemet.

Göran Persson beslut att ställa in planen att riksdagen ska ta ställning (läs: säga ja) till konstitutionsförslaget i december, är enbart en taktisk reträtt. En klar majoritet av svenska folket vill ha en folkomröstning och många jurister och statsvetare anser att maktöverföringen i och med konstitutionen är så omfattande att den förutsätter en grundlagsändring.

Folkrörelsen Nej till EU kräver att riksdagen beslutar om en beslutande folkomröstning om EU-konstitutionen på valdagen hösten 2006.

Jan-Erik Gustafsson

klipp & kommentarer

Svenskarna vill folkomrösta

Två tredjedelar av svenskarna vill ha en folkomröstning om EU:s nya konstitution, det visar en undersökning som har utförts av opinionsinstitutet Sifo för Aftonbladets räkning. Undersökningen genomfördes dagen efter folkomröstningen i Frankrike.

Enligt mätningen anser 65 procent av de tillfrågade att frågan om EU-konstitutionen ska avgöras i en folkomröstning. Endast 27 procent anser att beslutet bör fattas av riksdagen. När Sifo ställde samma fråga i februari, var det 58 procent som förordade folkomröstning.

42 procent av de tillfrågade uppger att de skulle rösta nej i en folkomröstning om konstitutionen, medan 23 procent uppger att de skulle rösta ja.

S-kritiker stoppar namninsamling

Sören Wibe, EU-kritiker och riksdagsman (s), meddelar att namninsamlingen inom det socialdemokratiska partiet stoppas. EU-kritiska socialdemokrater har sedan i början av maj samlat namn för att få till stånd en omröstning som skulle tvinga partiet att ta ställning för en folkomröstning om EU:s konstitution.

Wibe uppger att omkring 4.000 av de 6.817 namn som krävs för att tvinga fram en medlemsomröstning redan samlats in.

USA ett vapen mot kapitalet?

”Det finns vänsterintellektuella som tror att de mest utsatta grupperna skulle vinna på en utveckling mot Europas förenta stater. Jag vet inte hur många artiklar jag läst om att ett federalt Europa skulle vara ett vapen i kampen mot det globala kapita-

let, och ett sätt att stärka fackförningarnas makt. Argumenteringen är obegriplig”, skriver ekonomen Stefan Carlén i Ordfront Magasin. Han fortsätter:

”Det är som att hävda att USA, som är en federal stat, just därför skulle vara ett vapen mot det globala kapitalet. Och att överstaten i USA har stärkt de amerikanska fackföreningarna. Tvärtom är det sannolikt att makten i ett federalt överstatligt Europa skulle hamna – precis som i USA idag – hos näringslivets lobbyister, centralbyråkrater och domstolar befolkade av högermänniskor.”

Okunniga riksdagsledamöter

I SVT:s program Uppdrag Granskning testades nyligen ett antal riksdagsledamöter om den nya EU-konstitutionen. Tre frågor om konstitutionen ställdes:

Hur fattas beslut genom kvalificerad majoritet? Vad innebär exklusiv befogenhet? Vad är medborgarinitiativ?

De som intervjuades hade det gemensamt att de inte ville ha en folkomröstning och att nästan alla hade stora problem att svara på frågorna. Bara två kunde ge korrekta svar.

Kom ihåg det nästa gång du hör en EU-ist försvara att riksdagsledamöterna ska besluta om konstitutionen med argumentet att folket är för okunnigt.

Parlamentariker en god affär

En stor majoritet i EU-parlamentet röstade ja till de nya lönerna från EU på 63.000 kronor i månaden och ett tillägg på 14.400 kronor för pensionspremier. Därmed kommer alla de 732 ledamöterna att få samma lön från och med 2009.

Nu betalas parlamentarikerna som riksdagsledamöter gör i medlemsländerna, vilket innebär att skillnaderna i ersättning är stora. Medan parlamentariker från flera av de nya medlemsländerna inte når upp till motsvarande 9.000 kronor, betalas italienska parlamentariker med cirka 100.000 kronor i månaden. Svenska parlamentariker ligger på cirka 45.000 kronor, som riksdagsmännen.

Ett fett löneyft med andra ord. Svenskarna kommer dock att få betala skatt i Sverige för den del som ligger över EU-skatten på 28 procent.

www.robertnyberg.nu

EU-ledarna kör över folkviljan i medlemsländerna

SENT PÅ EU-TOPPMÖTES första dag enades EU-ledarna om hur man efter Frankrikes och Hollands nej skulle gå vidare med EU-konstitutionen. Det blir ingen omförhandling men sista ratificeringsdatum skjuts på framtiden i minst två år.

Mötesordföranden och luxemburgske premiärministern Jean-Claude Juncker konstaterade att de franska och holländska väljarnas nej till EU-grundlagen gör det realistiskt att följa den ursprungliga planen att sätta punkt för ratificeringen i november 2006.

– Vi ändrar tidsperspektivet, förklarade Juncker och betonade att det inte blir någon omförhandling av konstitutionen utan ratificeringsprocessen måste fortsätta.

– Vi får inte ett bättre fördrag och vi tycker att det innehåller de svar som medborgarna söker efter, sade Juncker.

Europeiska rådet antog vid toppmötet en deklaration om den fortsatta hanteringen av konstitutionen. I denna säger

stats- och regeringscheferna med illa dold arrogans att de ”noterat” resultaten av folkomröstningarna i Frankrike och Holland, och att omröstningsresultaten inte ifrågasätter ”medborgarnas positiva inställning till det europeiska bygget”. Deklaration innebär att de medlemsländer som önskar kan gå vidare med ratificeringsprocessen men att tidtabellen ändras för att ge mer tid åt de medlemsländer som så behöver för att kunna gå vidare.

ÄN SÅ LÄNGE HAR tio länder sagt ja till konstitutionen. Grekland, Italien, Lettland, Litauen, Slovakien, Slovenien, Spanien, Tyskland, Ungern och Österrike har ratificerat fördraget. I Holland och Frankrike har EU-konstitutionen röstats ner genom folkomröstningar.

Vart och ett av de medlemsländer som ännu inte röstat om den nya konstitutionen, får självt besluta när man ska gå vidare med sitt nationella godkännande.

Danmarks statsminister Anders Fogh Rasmussen meddelade direkt efter toppmötet att den danska folkomröstningen skjuts upp på obestämd tid.

Efter Danmarks besked kommer troligen flera länder, som Irland och Polen, att skjuta upp sina planerade folkomröstningar. Estland gick dock mot strömmen och förklarade att landet fortsätter som planerat.

GÖRAN PERSSON SADE att riksdagen inte kommer att ta något beslut om EU:s konstitution i höst.

– Vi ska vänta, vi lägger det här åt sidan ett tag, sade Persson. Och han tror att det för Sveriges del blir aktuellt med en lång paus innan godkännandeprocessen återupptas – hur lång vill han inte precisera.

Den holländske regeringschefen Jan Peter Balkenende konstaterade att det var totalt uteslutet att göra ett nytt försök att övertyga väljarna att rösta ja till förslaget åtminstone under den här mandatperioden. Nästa val i

Holland äger rum våren 2007. Samma år hålls också presidentval i Frankrike.

Vad som kommer att hända med konstitutionsförslaget är ovisst. Regeringscheferna ska, enligt toppmötesdeklarationen, träffas under första halvåret 2006 för att utvärdera läget och besluta om fortsättningen.

Men grundlagsförslaget har inte skrotats, såsom det antydts i en hel del kommentarer efter toppmötet. EU-ledarna försöker enbart köpa sig mer tid genom att skjuta godkännandet på framtiden.

EFTER DE FRANSKA och holländska folkomröstningarna har opinionen svängt i flera andra medlemsländer. I land efter land har ja-sidan skrunpnat ihop.

Inför denna besvärande utveckling valde EU-ledarna på toppmötet att trycka på bromsen i hopp om att det om något, eller några år ska gå att ge full gas igen och köra över de revolterande folken.

GÖSTA TORSTENSSON

Chirac och Blair kunde inte enas om EU:s långtidsbudget

EU:S STATS- OCH regeringschefer lyckades inte nå en uppgörelse om en ny långtidsbudget för perioden 2007-2013. Storbritannien och ytterligare fyra länder – Holland, Spanien, Finland och Sverige – kunde inte acceptera det kompromissförslag som presenterades.

Frågan om EU:s nya långtidsbudget var EU-toppmötets andra problem, jämte EU-konstitutionen. Här har förhandlingarna pågått hela våren utan resultat. Medlemsländerna slåss var och en för sig för att få så mycket som möjligt ur EU:s budget.

Långtidsbudgeten ska gälla perioden 2007-2013. Förhandlingen handlar dels om hur mycket pengar EU-länderna ska betala in till EU-kassan, dels om hur dessa pengar sedan ska fördelas till olika stödformer och olika länder.

EU-kommissionen lade tidigt ett förslag som uppgick till 1.025 miljarder euro för hela perioden. Kommissionens förslag motsvarade 1,26 procent av EU:s sammanlagda bruttonationalinkomst (BNI).

Kommissionens förslag har haft stöd av de nya medlemsländerna och av Spanien, Portugal och Grekland.

Tyskland, Frankrike, Storbritannien, Holland, Österrike och Sverige protesterade omedelbart mot kommissionens förslag. Budgeten får inte vara mer än en procent av BNI, var deras motbud. I euro innebär det 815 miljarder för perioden.

SVERIGE OCH DE FEM andra länderna krävde också att deras stora nettobetalingar till EU-kassan skulle korrigeras. Sverige betalar årligen cirka 24 miljarder kronor till EU och får tillbaka drygt 10 miljarder.

Nettobetalarernas problem hade kommissionen tänkt lösa genom att avskaffa Storbritanniens rabatt på EU-avgiften som i år uppgår till 4,6 miljarder euro. Den brittiska budgetrabat-

ten beviljades 1984 efter en hård kampanj av dåvarande premiärministern Margaret Thatcher.

Tony Blair har vägrat att ens tala om rabatten om EU inte samtidigt skär ner på jordbruksstödet, som i stor utsträckning går till Frankrike.

Frankrike har i sin tur vägrat diskutera jordbruksstödet och hänvisat till att jordbrukspolitiken, enligt ett tidigare beslut ska ligga fast till 2013.

I DETTA LÅSTA LÅGE lade ordförandelandet Luxemburg fram ett kompromissförslag inför regeringschefernas förhandlingar på toppmötets andra dag.

I pengar innebar förslaget 870 miljarder euro, vilket motsvarar 1,06 procent av BNI. Tanken att använda den brittiska rabatten för att kompensera nettobetalarerna var borta. Försvunnen var också tanken att nu skära i jordbruksutgifterna.

För att få en överenskommelse erbjöd mötets ordförande Jean-Claude Juncker lite åt alla. En-

skilda länders särintressen skulle "köpas ut". 20 av medlemsländerna verkade redo att gå med på en uppgörelse. Då var även frågor som tidigare betraktats som tabu uppe till diskussion. Inte bara den infekterade striden om Storbritanniens kontroversiella rabatt på EU-avgiften, utan även en möjlig revision av jordbrukspolitiken, som Frankrike kämpat hårt för att bevara.

Tyskland – som är EU:s största bidragsgivare – hade tidigare funnits bland dem som krävt att EU:s totala utgifter ska ned till 800 miljarder euro. Men förbundskansler Gerhard Schröder accepterade under förhandlingarna kompromissförslaget på 870 miljarder euro.

VID ELVATIDEN PÅ kvällen stod det dock klart att Storbritannien vägrade ge vika från sitt krav på bibehållen rabatt. Dessutom krävde britterna en översyn av unionens kostsamma jordbrukspolitik under den innevarande budgetperioden. De formuleringar som föreslagits ansågs allt-

för vaga. Holland, Spanien, Finland och Sverige tog rygg på Storbritannien och vägrade också att acceptera kompromissförslaget.

JEAN-CLAUDE JUNCKER konstaterade på presskonferensen efter toppmötet att "stora ansträngningar" ändå gjordes av dem som ville gå framåt "i denna svåra stund för Europa".

Mellan raderna i Junckers uttalanden anades bitterhet mot de länder som spräckte budgetuppgörelsen, inte minst Storbritannien. "Det var några få, inte majoriteten" som gjorde att det inte gick att komma överens sade han.

Nu blir det Storbritannien, som är EU:s nästa ordförandeland, som ärver budgetfrågan.

Och när Juncker fick frågan om med vilka känslor han 1 juli lämnar över EU:s ordförandeklubba till brittiske premiärministern Tony Blair svarade han trumpert:

– Jag har inga råd att ge.

GÖSTA TORSTENSSON

Fransmännen sade non till den nya EU-författningen

FRANSMÄNNEN SADE ETT klart och tydligt nej till EU-konstitutionen i folkomröstningen. När alla röster hade räknats hade 54,87 procent röstat nej och 45,13 sagt ja, enligt det franska inrikesdepartementet. För president Jacques Chirac är resultatet ett stort nederlag.

Från att det i vintras såg ut att bli en promenadseger för de franska konstitutionsanhängarna ändrades situationen i mitten av mars. Sedan dess har nejsidan korats som vinnare i de flesta opinionsmätningar.

Valrörelsen har blottat skarpa, sociala klyftor i det franska samhället och en del fransmän har sett folkomröstningen som ett tillfälle att protestera mot president Chirac och den sittande högerregeringen.

SAMTIDIGT ÄR DET INTE möjligt att bara avfärda den franska opinionen som en protest mot något annat. Informationen om och debatten kring EU-konstitutionen har varit omfattande och intensiv. Och 70 procent röstade i folkomröstningen, vilket är i princip identiskt med folkom-

röstningen om Maastrichtfördraget 1992 då 69,7 procent av väljarna röstade. Människor har uppenbarligen tänkt, diskuterat och inte blivit övertygade om välsignelsen med att ta ytterligare steg i överstatlig riktning.

För president Jacques Chirac är resultatet ett stort nederlag. Hans parti UMP har fört kampanj för ett ja till EU-konstitutionen liksom borgerliga UDF. Chirac utsåg premiärministern Jean-Pierre Raffarin till syndabock. Efterträdare blev parti-

kamraten Dominique de Villepin, tidigare inrikesminister.

Också socialistpartiet, det viktigaste oppositionspartiet och traditionellt Frankrikes mest EU-vänliga parti, har manat till en jāröst. Men partiet har varit splittrat och delar av partiledningen har varit aktiva på nejsidan. 59 procent av socialistpartiets väljare röstade nej i folkomröstningen. Partiets andreman, den tidigare premiärministern Laurent Fabius, som var en av nejsidans mest framträdande

personer, blev efter folkomröstningen utesluten ur socialistpartiets ledning. Risker är överhängande för att partiet spricker.

Det franska kommunistpartiet har fört kampanj för ett nej, liksom Attac och grupper till vänster om kommunistpartiet. Men det har också funnits ett högernej från nationalistiska partier med Jean-Marie Le Pen Front National längst till höger.

FÖR NEJKAMPANJENS vänsterflygel har det framför allt handlat om att protestera mot "ultraliberalismen" som man anser genomsyrar EU-konstitutionen, och kampanjen har hämtat sin näring ur den djupa sociala oro som genomsyrar dagens Frankrike.

Den franska vänstern avgjorde utgången. Den röstade överväldigande nej. Marie-George Buffet, ledare för det franska kommunistpartiet och en av de ledande konstitutionsmotståndarna såg resultatet som en seger "framför allt för arbetarna, löntagarna, de unga och de arbetslösa".

GÖSTA TORSTENSSON

Storbritannien skjuter upp folkomröstningen

DEN BRITTISKA folkomröstning som hade utlovats till 2006 skjuts upp på obestämd framtid – "till dess att det finns något förslag till konstitution att rösta om", meddelade utrikesminister Jack Straw inför det brittiska underhuset den 6 juni.

Det förslag som nu ligger är redan dött, menar den brittiska regeringen. Det kräver ratificering av samtliga 25 medlemsstater och har redan satts ur spel av den senaste tidens två rungande nej i Frankrike och Holland.

Beslutet betyder att premiärminister Tony Blair, som tog över EU-ordförandeskapet från juli, inte behöver hålla folkom-

röstning nästa år som han enligt opinionsundersökningarna skulle förlora. Den senaste mätningen för BBC visade att 64 procent är emot konstitutionen,

bara 20 procent är för.

Jack Straw tillade dock att den brittiska regeringen inte helt utesluter möjligheten att folkomrösta om EU-konstitutionen.

MEN BESKEDET RETAR bland andra Frankrike och Tyskland. Vid ett toppmöte dagarna innan det brittiska beskedet gjorde Frankrikes president Jacques Chirac och Tysklands förbundskansler Gerhard Schröder helt klart att de anser att samtliga 25 medlemsländer är juridiskt skyldiga att gå vidare med ratificeringsprocessen och låta sina befolkningar eller parlament säga sitt – oavsett Frankrikes och Hollands

nej till konstitutionen.

– Inför höstens brittiska EU-ordförandeskap vilar ansvaret tungt på regeringen Blairs axlar att finna en väg ut ur EU:s kris, säger en talesman för president Chirac.

TONY BLAIR VERKAR erbjuda sitt stöd för EU-konstitutionen även sedan regeringen tills vidare avbryter alla förberedelser för en folkomröstning.

– Jag anser att konstitutionen är en perfekt förnuftig väg framåt, sade Blair i en intervju i Financial Times, som publiceras i deras nätupplaga.

GÖSTA TORSTENSSON

Förkrossande majoritet mot EU-konstitutionen i Holland

MED EN FÖRKROSSANDE majoritet rösta Holland nej till EU:s nya grundlag. Mer än var sjätte väljare deltog i folkomröstningen. Därmed har parlamentet lovat att följa resultatet och kan inte godkänna den nya konstitutionen.

Det blev som väntat, om än med större majoritet än väntat, seger för motståndarna till EU:s nya konstitution också i folkomröstningen i Holland. Enligt officiella uppgifter röstade 61,6 procent av de holländska väljarna nej till det nya fördraget, medan ja-sidan, med större delen av det politiska etablissemanget och regeringen i spetsen, bara lyckades vinna stöd från drygt 38 procent.

PRELIMINÄRA ANALYSER pekar mot att det holländska nej uttryckte ett allmänt missnöje med EU. En undersökning för televisionen RTL visade att bakom nejsegern låg framför allt en känsla av att Holland håller på att förlora sin identitet och sitt inflytande i EU. Många svarar att EU går "för fort fram". Nära 80 procent anser att "Bryssel" ska ha mindre att säga till om när det gäller frågor som berör människors vardag.

Specifika frågor som förekom-

mit i debatten, till exempel euron, Turkiets medlemskap och kritik mot den egna regeringen spelade viss roll men var inte avgörande för utgången, enligt undersökningen.

– Omröstningen visar att det finns ett enormt gap mellan väljarna och politikerna, säger Jasper van Dijk från socialistpartiet som varit ledande på nej-sidan i kampanjen.

I PARLAMENTET HAR mer än 80 procent av ledamöterna varit för konstitutionen. Bland partierna har miljöpartiet, socialdemokraterna, kristdemokraterna och de två liberala partierna backat upp konstitutionen.

– Vanligt folk på gatan tycker att EU har för mycket makt, menar Jasper van Dijk.

– De tycker att det har gått för fort med euron och med östutvidgningen. Och nu säger de: Stopp!

DEN HOLLÄNSKA folkomröstningen, som är den första på 200 år, är visserligen bara rådgivande, men samtliga stora politiska partier har lovat att respektera resultatet, förutsatt att resultatet är entydigt och att valdeltagandet överstiger 30 procent.

Båda villkoren är uppfyllda.

Nej-sidans 62 procent är ännu mer än i Frankrike där motståndarna fick 55 procent.

Överraskande högt var även valdeltagandet med cirka 63 procent, långt mer än förra årets 39 procent i valet till EU-parlamentet.

Den holländska regeringen säger att folkomröstningsresultatet

ska respekteras, men ber inte övriga EU-länder att avbryta ratificeringen av konstitutionen.

Men den holländska folkomröstningen är förmodligen sista spiken i kistan för konstitutionen som träder i kraft först när den har ratificeras av samtliga 25 medlemsländer.

GÖSTA TORSTENSSON

Ett nytt Europa är skapat

DE FRANSKA VÄLJARNÄ har gett ett klart och tydligt besked om vad de tycker om EU-konstitutionen – 55 procent nej. Det franska nejdet var ett tydligt vänsternej där väljarna protesterade mot konstitutionens ”ultraliberala” innehåll. Majoriteten av socialistpartiets väljare röstade nej och 67 procent av alla vänsterväljare stod på nejsidan.

Den holländska folkomröstningen är ännu tydligare i sitt resultat. Nejsidan översteg 60 procent. Det socialdemokratiska Arbetarpartiet var det största nejpartiet trots att partiledningen förordade ett ja. Organisationer som holländska Attac och det starkt växande Socialistpartiet deltog mycket aktivt i nejkampanjen.

FÖR EN SVENSK EU-kritisk socialdemokrat är detta en bekräftelse på vad som blivit allt tydligare sedan euroomröstningen 2003. För att uppnå ett jämlikt och solidariskt Europa måste vi ta strid mot den nuvarande utvecklingen inom EU. Förslag som tjänstedirektivet, som handlar om att slå sönder Europas kvarvarande välfärdsstater genom social dumpning, har sina rötter i ett ultraliberal EU som står i motsats till arbetarrörelsens värderingar.

Debatten efter tidigare EU-omröstningar har ofta påmint om Herman Hesses klassiska fras om att regeringen måste välja ett nytt folk. Danskarnas nej till Maastrichtfördraget 1992 och till EMU 2000, irländarnas nej till Nicefördraget 2001 och svenskarnas nej till EMU 2003 har alla skett trots en massiv smutskastningskampanj från etablissemangen och flera gånger har väljarna tvingats att rösta en gång till.

Väljare över hela Europa som inte ger ”rätt svar” på frågan har anklagats för att vara inskränkta, extremistiska och för att inte rösta om frågan i sig utan om andra saker. Nejväljarna har härnå med uttryck som att ”de sitter i Borlänge och väntar på välfärd” (Ulf Adelsohn 14/9 2003).

Föraktet för de egna väljarna har nått sådana dimensioner att man i efterhand menar att man aldrig borde ha kallat folkomröstningen. Detta har gjorts av både Göran Persson i Sverige och av den holländske utrikesministern Bernhard Bot som under sista kampanjeveckan menade att konstitutionen var en alldeles för ”komplex” fråga för att underställas en folkomröstning.

Min huvudsakliga kritik mot EU av i dag är att ett stormakts-

bygge pågår utan att man har folket med sig. En ökad europeisk integration måste bygga på att Europas folk faktiskt vill ha det, och att vi har en levande demokrati på europeisk nivå. Annars kommer man att få demokratiska problem med en europeisk stat utan europeisk identitet, europeisk debatt, europeiska folkrörelser eller europeiska medier. Att åstadkomma detta tar en mycket lång tid, och kan inte beslutas uppifrån. Makten bör ligga där demokratin är som starkast.

DET ÄR NU DAGS att i grunden förändra det sätt vi för EU-debatt i vårt land och över hela Europa. Det är nu klart att EU-kritiken inte bara kommer från periferin – de gamla EFTA-staterna i Skandinavien och på de brittiska öarna – utan också från unionens verkliga kärnländer.

Precis som i dagens svenska EU-debatt, så handlar det handlar inte om ifall man ska vara med i unionen eller ej utan om hur framtidens EU ska se ut. Ska vi ge mer makt till ämbetsmän i Bryssel som inte är valda och som vi inte kan kontrollera? Borde vi inte fokusera arbetet på att reformera och demokratisera unionen i stället för att föra över än mer makt till

EU? Bör inte makten finnas där demokratin fungerar som bäst?

De flesta europeiska regeringar tycks ha bestämt sig för att strunta i att befolkningarna i två medlemsländer redan har lagt sitt veto, och verkar försöka köra på i alla fall. Den brittiska regeringen har i stället sagt att det är dags för en tid av reflexion.

DEN SVENSKA REGERINGEN står nu inför ett vägval. Ska regeringen fortsätta spela med när EU-eliten fortsätter strunta i folkopinionen eller ska den säga det enda rätta – att konstitutionen nu är död och att ratifikationen måste avbrytas? Och ska Sveriges regering deklarerar att om ett nytt fördrag förhandlas fram ska det underställas folket i en folkomröstning? Regeringen har länge ignorerat den starka opinionen för att också svenskarna ska få säga sitt om konstitutionen – det håller helt enkelt inte längre.

Under många år ville EU bli ”an ever closer union” utan att någonsin fråga om det var det medborgarna i EU-länderna ville. Dagarna för en ökad maktöverföring till Bryssel är över. Det är nu dags att börja lyssna på allvar.

PETER GUSTAVSSON
Socialdemokratisk debattör
Jobbar för närvarande åt brittiska
no campaign, www.nocampaign.com

STÖD TIDNINGSFONDEN PG.603 95 78-7

NYHETER I KORTHET

Finländarna ogillar EU-lag

Av finländarna skulle 47 procent rösta mot EU-konstitutionen ifall en folkomröstning skulle arrangeras nu. Undersökningen som Helsingin Sanomat låtit utföra visar att speciellt unga är negativt inställda till en konstitution för EU. Av personerna under 25 år som svarat i undersökningen skulle 53 procent rösta mot grundlagsförslaget.

En tredjedel av finländarna skulle rösta för konstitutionen, medan 19 procent inte kunde säga hur de skulle rösta. Av vänsterförbundets anhängare skulle hela 87 procent rösta nej. Av centerns och socialdemokraternas anhängare är det ungefär hälften som motsätter sig konstitutionen. Mest stöd får konstitutionen av samlingspartiets anhängare.

Lagrådet fortsätter granska

Lagrådet fortsätter sin granskning av EU:s nya konstitution.

– Vi har haft föredragningar i lagrådet och kan möjligen bli klara före midsommar men sannolikt först i augusti, säger ordföranden Karl-Ingvar Rundqvist till Europaportalen.

Enligt tidigare uppgifter skulle lagrådet, efter EU-toppmötets beslut om att skjuta upp ratificeringen av EU-konstitutionen, avbryta arbetet med att granska huruvida fördraget står i överensstämmelse med den svenska grundlagen. Lagrådets ordförande hävdar dock att arbetet fortsätter.

– Regeringens begäran ligger kvar och vi väntar ingen återkallelse, säger Rundqvist till Europaportalen.

Polen skjuter på folkomröstning

Polen har på obestämd framtid skjutit upp den planerade folkomröstningen om EU:s nya konstitution. Något formellt beslut var ännu inte fattat, men

Polens president Aleksander Kwasniewski har förordat en folkomröstning i samband med presidentvalet i oktober.

”Att hålla en folkomröstning i oktober är realistiskt. Vi ska ha en folkomröstning men det är oklart när den kan äga rum.”, sade Kwasniewski efter ett möte med premiärminister Marek Belka den 21 juni.

Efter EU-toppmötets beslut att skjuta på ratificeringen av EU-konstitutionen har också Danmark, Irland, Portugal och Tjeckien meddelat att man skjuter upp sina folkomröstningar.

Konservativa vill omförhandla

Veckan efter EU-toppmötets beslut att skjuta upp ratificeringen av EU-konstitutionen inleddes en brittisk konservativ kampanj för att omförhandla EU:s nuvarande fördrag. En särskild organisation – The European Reform Forum – har bildats, för att undersöka hur de nuvarande ”föråldrade” fördragen ska kunna ersättas av ett fördrag ”som stöds av Europas folk”.

I organisationen återfinns bland andra den tidigare Europaministern David Heathcoat-Amory och den tidigare toryledaren Lord Tebbit. Gruppen uppger att man bland annat kommer att hålla offentliga utfrågningar med politiker, företrädare för näringslivet, ekonomer och akademiker.

Luxemburg folkomröstar

Luxemburg fortsätter planeringen för en folkomröstning om EU:s konstitutionen. Detta trots att EU:s stats- och regeringschefer vid toppmötet i Bryssel beslutade att förlänga tidsfristen för ratificeringen av fördraget.

Enligt nyhetsbyrån AFP fortsätter Luxemburg förberedelserna för folkomröstningen den 10 juli.

Toppmötets beslut fick en rad EU-länder att skjuta sina ratifi-

ceringsplaner på framtiden. Bland andra Danmark, Tjeckien och Portugal meddelade att man avlyser de planerade folkomröstningarna.

Luxemburgs premiärminister Jean-Claude Juncker har sagt att han avgår om han förlorar folkomröstningen. Den senaste tidens opinionsmätningar tyder på att nej-sidan kan vinna folkomröstningen.

Opinion vänder i Tjeckien

Också i Tjeckien har opinionsvinden vänt när det gäller den nya EU-konstitutionen, rapporterar Reuters. Enligt en undersökning som den 13 juni publicerades i dagstidningen Mlada Fronta Dnes, skulle endast 19 procent av de tillfrågade rösta ja till fördraget i en folkomröstning, medan 29 procent skulle rösta nej.

En fjärdedel av de tillfrågade ansåg att det efter Frankrikes och Hollands nej till konstitutionen är meningslöst att fortsätta ratificeringsprocessen, medan 27 procent svarade att de inte bryr sig.

Före folkomröstningarna i Frankrike och Holland, var en majoritet av de tjeckiska väljarna positiva till den nya konstitutionen. Den tjeckiska regeringen har ännu inte fattat beslut om huruvida frågan ska avgöras i en folkomröstning eller av landets parlament. I parlamentet kan dock kritikerna mot konstitutionen blockera ett godkännande.

Nej-majoritet på Irland

Sannolikheten ökar för att också de irländska väljarna kommer att rösta nej till den nya EU-konstitutionen. I en opinionsmätning som publicerades i The Irish Times den 14 juni, uppger 35 procent av de tillfrågade att de tänker rösta nej, medan 30 procent uppger att de tänker rösta ja. 35 procent uppger dock att de ännu inte har bestämt sig.

Irland måste enligt den egna författningen hålla en folkomröstning om det nya fördraget, något datum för folkomröstningen är ännu inte bestämt.

Enligt opinionsmätningen vill 45 procent av de tillfrågade att folkomröstningen ska äga rum, medan 34 procent anser att den inte bör hållas. 21 procent hade ingen uppfattning i frågan.

Union mellan Tyskland och Frankrike

Frankrike behöver ett ekonomiskt starkt och förenat Europa, det sade premiärminister Dominique de Villepin när han den 8 juni höll sitt installationstal i parlamentet.

”Vi har en stark valuta (euro). Låt oss också skaffa oss en stark ekonomisk politik. Låt oss skaffa oss medlen att försvara de europeiska (ekonomiska) preferenserna, precis som alla de andra stora ekonomiska blocken”, sade de Villepin.

Den nye premiärministern efterlyste också en närmare union mellan Tyskland och Frankrike:

”Låt oss öppna upp nya perspektiv, som skatteharmonisering eller en union med Tyskland inom områden som vi gemensamt väljer.”

de Villepin upprepade också president Jacques Chiracs besked att Frankrike kommer att ”behålla sin plats” i EU, trots att de franska väljarna röstade nej till EU:s nya konstitution, och att man kommer att ”fullfölja alla åtaganden”.

Även danskarna säger nej till den nya EU-grundlagen

DE DANSKA VÄLJARNA förefaller ha tagit intryck av kampanjerna inför folkomröstningar i Frankrike och Holland. En opinionsmätning som redovisades i finansstidningen Børsen, visar att en majoritet av danskarna är emot den nya EU-konstitutionen.

Enligt mätningen skulle 39,5 procent rösta nej om en folkomröstning ägde rum i dag, medan 30,8 procent skulle rösta ja. Hela 29,7 procent har ännu inte bestämt sig. I en motsvarande mätning för en knapp månad sedan var det en majoritet för ja på 34,3 procent.

VALFORSKAREN HANS Jörgen Nielsen säger till tidningen Politiken att han inte kan minnas en så dramatisk opinionskantring tidigare.

– Ja-sidans viktigaste argument har alltid varit att vi också ska vara med. Men när de andra säger nej så försvinner rädslan för att hamna utanför.

Undersökningen genomför-

des efter den franska folkomröstningen, men före den i Holland.

Den danska folkomröstningen om EU-konstitutionen skulle ha ägt rum den 27 september. Men statsminister Anders Fogh Rasmussen deklarerade under

det senaste Brysseltoppmötet att folkomröstningen skjuts upp på obestämd tid.

Det kan innebära att den utlovade folkomröstningen inte blir av.

Enligt dansk grundlag kan

EU bara få nya befogenheter efter beslut med 5/6-majoritet i folketinget, eller i en folkomröstning.

Den nödvändiga majoriteten skulle med nöd och näppe kunna nås. Efter det senaste valet i februari i år är enbart två partier med tillsammans 30 av 179 mandat uttalade motståndare till författningen.

Men beslutet att hålla en folkomröstning togs innan den mandatfördelningen var känd, och innan de tidigare EU-motståndarna SF (socialistisk folkeparti) hade ändrat hållning.

TROTS DETTA ÄR DET tveksamt om de danska ja-partierna av politiska skäl vågar att godkänna EU-konstitutionen utan en föregående folkomröstning. Danska EU-omröstningar har blivit en institution. Den uppskjutna omröstningen om konstitutionen blir den sjunde i raden sedan 1972 – om den nu alltså blir av.

GÖSTA TORSTENSSON

Kraftig ökning av motståndet mot EU i Norge

59 PROCENT AV DE tillfrågade i Norge säger nej till EU enligt en ny opinionsmätning som gjorts för tidningen Aftenposten och tv-bolaget NRK.

På två månader har nejsidan ökat från 42 till 59 procent, visar mätningen som gjordes strax efter att Frankrike och Holland hade sagt nej till EU:s föreslagna konstitution i folkomröstningar. Samtidigt har ja-sidan minskat från 48 procent i april till 41 procent.

ARBEIDERPARTIETS ordförande Jens Stoltenberg anser att det är alltför tidigt att säga när det kan bli aktuellt att försöka igen, medan Høyres vice ordförande Jan Tore Sanner är säker på att

ja-majoriteten ska komma tillbaka. Høyre håller fast vid att Norge bör diskutera EU-medlemskap under stortingets nästa mandatperiod.

STATSMINISTER KJELL Magne Bondevik, Kristelig Folkeparti, tror att det kommer att ta längre tid.

– Jag tror det är otänkbart med en EU-debatt under den kommande fyraårsperioden. Förut trodde jag att den skulle kunna komma i slutet av perioden. Nu tror jag att det tar längre tid. De konstitutionella förhållandena i EU måste komma på plats så att vi vet vilket EU vi ska ta ställning till, säger han.

JAN-ERIK GUSTAFSSON

KRÖNIKA

Margot Wallströms Plan D - demokratisk kosmetika

Äntligen, tänker jag, när jag ser att kommissionär Margot Wallström skriver om plan D – att demokratisera EU. Det är nämligen bristen på demokrati som är och har varit grunden för många medborgares kritik och motstånd mot EU. Både här i Sverige och i övriga EU-länder.

Men det är förvånansvärt att det ska behövas folkomröstningar med starka nejresultat i Frankrike och Holland för att Margot Wallström ska inse bristen på demokrati i EU-systemet. Det kan väl ändå inte var en nyhet för någon engagerad i EU-frågorna? Bristen på demokrati inom EU har ju alltid varit den centrala kritiken mot EU.

När jag fortsätter att läsa artikeln blir jag djupt besviken. Demokratifrågan tas inte på allvar. Demokrati betyder, som vi alla vet, folkstyre eller folkmakt. Men Margot Wallström skriver ingenting om att stärka medborgarnas makt.

Ingenting om att återföra makt till medborgarna. Ingenting om att ge någon makt tillbaka till de folkvalda i parlamenten. Istället andas hela artikeln om att med en ny kommunikationsstrategi (av EU betald propaganda), europeiska mötesplatser och europeiskt offentligt rum ska medborgarna acceptera och lära sig att EU är bra.

Men eftersom demokrati innebär folkmakt så kan inte bristen på demokrati i EU-systemet lösas med kommunikation och så vidare. Så

länge det inte handlar om verkligt och reellt inflytande för medborgarna så är det endast en form av demokratisk kosmetika. Artikeln ger mig uppfattningen att plan D inte handlar om att förändra innehållet, bara förpackningen. Det är inte att lösa EU:s demokratibrist.

Istället kan artikeln tolkas som att medborgarna inte förstår sitt eget bästa, men med mer och dyrare informationssatsningar från EU så avhjälps problemet.

Det är att förringa medborgarnas vilja att vara med och ha reellt inflytande över de politiska beslut som formar både vår vardagliga tillvaro och framtiden. Dialog, kommunikation, mötesplatser, ja allt detta är viktiga inslag i demokratin, men utan rätten att kunna påverka besluten, så består demokratibristen.

Trots EU:s egna regelverk – som entydigt slår fast att om så endast ett land säger nej till fördragsändringar så faller förslaget

– får vi veta att godkännandeprocessen ska fortsätta. Ska vi medborgare uppfatta att det är demokrati när man varken bryr sig om vad befolkningar beslutar eller ens vad regelverket stadgar? Naturligtvis uppfattas det som att maktavarna i EU-systemet både frågar och lyssnar till folket, men förutsättningen är att de får det svar de vill ha.

Jag vet att Margot Wallström som EU-kommissionär inte får ta emot råd eller instruktioner, varken från medborgare eller parlament, men jag ger ändå följande tips till henne:

Lyssna inte endast bättre på medborgarna utan ta också konsekvenserna av "lyssnandet". Ge medborgarna tillbaka rätten att påverka besluten. Det innebär konkret en helt annan väg än det konstitutionsförslag som nu avvisats. Istället för att ytterligare överföra makt till EU:s institutioner och ytterligare förstärka

den nyliberala politiken så återför makten till medborgarna och de nationella parlamenten.

Låt medborgarna besluta om politikens innehåll och ha inte politiken inskriven i fördrag eller grundlag. Antingen medborgarna vill ha EU:s nyliberala politik eller en annan politisk inriktning så ska den beslutas genom demokratiska val, inte vara grundlagsfäst.

Eva-Britt Svensson
EU-parlamentariker (v) och
förste vice ordförande i
Folkrorelsen Nej till EU

EU-konstitutionen kräver svensk grundlagsändring

"VI MÅSTE NU fördjupa diskussionen om vad vi vill med EU", sade utrikesminister Laila Freivalds när hon dagen efter EU-toppmötet informerade riksdagen om vad som hänt i Bryssel.

Det är – för ovanlighetens skull – ett utmärkt förslag från utrikesministern.

Regeringens beslut att skjuta upp ratificeringen av EU-konstitutionen skapar mer tid för att analysera och debattera EU:s konstitution och dess förhållande till våra grundlagar.

Justitiekanslern Göran Lambertz menar i en intervju i Göteborgs-Posten, att det är hög tid att riksdag och regering klargör var gränserna går för att överföra makt till EU. Han anser att man hittills tagit för lättsinnigt på problemet.

Oavsett om EU:s konstitution eller ett liknande, mindre ambitiöst EU-fördrag, ska ratificeras av Sverige den närmaste tiden eller längre fram, måste de juridiska förutsättningarna för detta vara klara. Ingen är bejant av att grundlagsdebatten fördunklas ännu en gång.

I DET FÖRSLAG till riksdagsbeslut som regeringen den 2 juni överlämnade till lagrådet för granskning, skriver man att den nya EU-konstitutionen är förenlig med den svenska grundlagen. Ett antal juridiska och statsvetenskapliga remissinstanser – däribland Justitiekanslern och Uppsala universitet – är dock av annan mening. De hänvisar bland annat till att EU-konstitutionen innebär att flera beslut i ministerrådet kommer att fattas med kvalificerad majoritet, och menar att det innebär en avgörande skillnad jämfört med dagens ordning. Framför allt framhåller man den övergång till majoritetsbeslut som sker på det polisiära och straffrättsliga området.

Enligt forskaren och juristen Gunnar Persson, som skrivit en rapport på uppdrag av Sieps, Svenska institutet för europapo-

litiska studier, är det bara riksdagen som kan stifta en lag som har fängelse i straffskalan. Med den nya konstitutionen kan ministerrådet besluta om ramlagar med straffnivåer för gränsöverskridande brott, exempelvis terrorism och narkotikahandel. Unionen fattar beslut om straffnivåer som sedan Sverige är bundet av. Därmed överläter Sverige beslutsmyndighet till unionen och det bör också framgå av grundlagen, anser Gunnar Persson.

Flera remissinstanser har också

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

påpekat att det bör framgå av den svenska grundlagen att EU-rätten har företräde framför svensk rätt. EU-rättens företräde slås fast i den nya EU-konstitutionen, men inte i den svenska grundlagen.

Den "plattläggningsparagraf" som av manipulativa skäl ratades i mitten av 90-talet inför Sveriges inträde i EU av dåvarande regeringen Carl Bildt (och oppositionen under Ingvar Carlsons ledning) skrivs istället in bakvägen genom konstitutionen.

DET FINNS TVÅ konstitutionella spärar visavi EU i den svenska grundlagen:

För det första i samband med godkännandet av överenskommelsen. Regeringsformen 10:2 hindrar att Sverige går in i ett samarbete som inte överensstämmer med vår grundlag. Om EU:s konstitution på en enda punkt strider mot innehållet i

våra nu gällande grundlagar, ska riksdagen alltså fatta sitt beslut om att godkänna fördraget enligt förfarandet för stiftande av grundlag, dvs. dubbla riksdagsbeslut med mellanliggande val eller beslutande folkomröstning på valdagen.

FÖR DET ANDRA finns en mer principiell spär i samband med överlåtelse av beslutanderätt till EU. Regeringsformen 10:5 hindrar att Sverige går in i ett samarbete som inte överensstämmer med vårt fri- och rättighetskydd eller undergräver principerna för vårt statsskick.

Av lagrådsremissen framgår att rekvisitet "rör principerna för statsskicket" i regeringsformen innebär att principerna för statsskicket inte får undergrävas. Riksdagens ställning får inte urholkas i väsentlig grad och att detsamma gäller för bestämmelser i grundlagen som bär upp grundläggande principer i vårt konstitutionella system.

FRÅGAN ÄR OM riksdag och regering på egen hand – och utan att folket haft något att säga till om – får ingå för riket bindande internationella överenskommelser som innebär eller förutsätter en grundlagsändring?

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

Finns det med andra ord en gräddfil för grundlagsändringar där regering och riksdag kan avtala bort grundlagens bestämmelser genom att ingå internationella fördrag med andra stater?

Svaret på dessa frågor är nekande.

Fördraget om EU:s konstitution kommer, om det träder i kraft, att vara direkt tillämpligt i medlemsstaterna. Konstitutionen har uttryckligen anspråk på företräde framför nationell rätt – inklusive våra grundlagar. Därför leder riksdagens beslut att godkänna fördraget och regeringens beslut att ratificera det till att svensk grundlag i praktiken ändras – om och när fördraget träder i kraft – utan att detta framgår av grundlagstexten.

ENLIGT VÅR FÖRFATTNING saknar den sittande riksdagen konstituerande makt. Riksdagen kan inte på egen hand ändra våra grundlagar. De kan därmed inte fastställa sin egen kompetens. För att låna ett i sammanhanget slitet uttryck, saknar riksdagen helt enkelt kompetens-kompetens i grundlagsfrågor. I Sverige är det vi medborgare som sedan 1766 är herrar över vår egen författning.

Förfarandet för grundlagsändring regleras i regeringsformen 8:15. Grundlag stiftas genom två likalydande beslut. Det andra beslutet får ej fattas, förrän det efter det första beslutet har hållits val till riksdagen i hela riket och den nyvalda riksdagen har samlats. Grundlag kan också stiftas genom en beslutande folkomröstning på valdagen.

INSTITUTET MED beslutande folkomröstning infördes år 1988. Genom detta förfarande säkerställs och förverkligas de två grundläggande principerna i regeringsformens portalparagraf, nämligen att all offentlig makt i Sverige utgår från folket och att den offentliga makten utövas under lagarna.

Så länge som makten över våra grundlagar ligger kvar hos folket, är det ett grundläggande konstitutionellt krav att vi väljare får ta ställning till EU:s konstitution på valdagen år 2006.

GÖSTA TORSTENSSON

Nu avslöjas EMU-anhängarnas lögner om räntan

RIKSBANKEN SÄNKER reprotäntan med en halv procentenhet, från 2,0 till 1,5 procent. Beslutet innebär att Sverige får Europas lägsta styrränta näst efter Schweiz.

Kommer ni ihåg EMU-förespråkarnas lögnaktiga påståenden för två år sedan? Inför folkomröstningen om EMU hösten 2003 påstod tre socialdemokratiska regeringsledamöter med EMU-minister Gunnar Lund i spetsen att "Vi betalar ett pris för vårt utanförskap genom att svenska räntor ligger högre än räntan i euroområdet" (Svenska Dagbladet 11 januari 2003).

Statsminister Göran Persson lovade i sitt förstamajtal i Katrineholm ökade investeringar, lägre priser och lägre räntor, om de röstade ja till euron, och lockade villaägarna med bättre ekonomi: "Om du har hus eller villa ska du veta att du betalar väsentligt högre ränta än vad en finländare gör idag."

Statsministern hade läst Katrineholms-Kurirens bostadsannonser och räknat ut att en villaägare på orten, som betalat kring miljonen för sin villa, kunde tjäna pengar på ett EMU-medlemskap: "Det handlar om en tusenlapp i månaden i högre räntekostnader för att vi står utanför. Det är inget dåligt argument för en löntagare som faktiskt har svårt att få pengarna att räcka till. Det är det här det handlar om, och de pengarna tycker jag man kan använda till något annat", sade Persson.

DÅ, VÅREN 2003, var ränteläget i euroländerna lägre än i Sverige. Europeiska centralbankens styrränta låg på 2,50 procent, medan Riksbankens reprotänta var 3,50 procent.

Skillnaden förklarades av EMU-anhängarna som "ett pris" Sveriges tvingades betala för att vi stod utanför EU:s va-

lutaunion.

EMU-motståndarna avfärdade detta påstående som politiskt trams och framhöll att ränteutvecklingen till övervägande del beror på faktorer som är oberoende av om ett land är med i EMU eller inte.

Olika räntenivåer speglar förhållanden i den övriga ekonomin, menade EMU-motståndarna. Har ett land massarbetslöshet och således lågt inflationstryck så kan man hålla lägre räntor. Har man hög sysselsättning och låg arbetslöshet så är vanligtvis räntan något högre – för att dämpa inflationstryck.

OM SVENSKA FOLKET valt att gå över till euron skulle det vara ECB i Eurotower på Kaiserstrasse 29 i Frankfurt, och inte Riksbanken vid Brunkebergstorg i Stockholm, som bestämmer räntan i Sverige.

ECB sätter sin styrränta för euroområdet utan att ta hänsyn till hur den ekonomiska konjunkturen eller strukturen utvecklas i ett enskilt land.

Om Sverige skulle drabbas av överhettning och inflation eller stagnation och arbetslöshet så skulle inte ECB att använda sin penningpolitik för att strama åt eller stimulera den svenska ekonomin. ECB kan bara sätta sin ränta efter hur situationen ser ut i euroområdets genomsnitt och där väger folkrika nationer som Tyskland, Frankrike och Spanien tyngst.

Så tack vare att svenska folket är klokare än merparten av dess valda företrädare, kan Riksbanken idag sänka den svenska räntan till en nivå som ligger under den Europeiska centralbankens.

Nu väntar vi bara på att Göran Persson ska räkna ut hur mycket en villaägare i Katrineholm har tjänat på att inte följa statsministerns dåliga råd.

GÖSTA TORSTENSSON

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

Svenskarna säger nej till euron

SVENSKARNA SÄGER fortfarande nej till euron, men avståndet minskar mellan ja och nej. Bland männen är det jämnt men bland kvinnorna är det övervikt för nej. Andelen som skulle rösta ja till euron har ökat bland centerpartiets och bland miljöpartiets sympatisörer sedan november.

I partisympatiundersökningen som SCB genomförde i maj tillfrågades ett urval av svenska medborgare om inställningen till EMU – frågan lød: "Om vi idag skulle ha folkomröstning om att ersätta kronan som valuta, skulle du då rösta ja eller nej till att införa euron som valuta i Sverige?"

46 procent svarar att de skulle rösta nej till euron medan 39 procent skulle rösta ja. 14 procent vet inte hur de skulle göra.

För ett år sedan var skillnaden mellan ja och nej 13 procenten-

heter men till maj 2005 har den halverats och är cirka 7 procentenheter. Bland männen är det ingen skillnad mellan andelen ja och andelen nej medan nej har stor övervikt bland kvinnorna.

Kvinnorna är mer negativa än männen till euron – 49 procent jämfört med 43 procent. Andelen "vet ej" är betydligt lägre bland män än bland kvinnor.

ÄVEN OM INTERVJUERNÄ som genomfördes per telefon i maj är tämligen färskas finns det en möjlighet att en ny opinionsmätning i dag skulle kunna ge helt andra resultat. SCB påpekar att undersökningen beskriver läget före det att Frankrike och Holland i folkomröstningar sagt nej till EU-konstitutionen och före det turbulenta toppmötet i Europeiska rådet i mitten av juni om långtidsbudgeten.

JAN-ERIK GUSTAFSSON

BLI MEDLEM I FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU

NYHETER I KORTHET

Italien bör lämna euron

Italien bör fundera på att överge euron till förmån för liran, den gamla valutan. Det förslaget framförde den italienske socialministern Roberto Maroni i början av juni i Milano-tidningen La Repubblica. Förslaget tolkas som en reaktion på den turbulenta utveckling som följt på Frankrikes och Hollands nej till EU-konstitutionen.

Maronis utspel förefaller dock inte ha någon större förankring i den italienska regeringen.

Vill avskaffa apoteksmonopolet

Den borgerliga alliansen kräver i en riksdagsmotion att apoteksmonopolet avskaffas. Det är med anledning av EU-domstolens utslag om Apoteket som de fyra partierna lämnar motionen till riksdagen. Det gäller att få tydliga besked om att monopolet nu avskaffas, menar de efter regeringens utspel om att försöka behålla monopolet.

"Vi vill sätta stopp för regeringens läkemedelsanarki och göra det lättare för människor att få tag på de läkemedel de behöver", skriver i ett pressmeddelande företrädare för alliansen.

Momsen EU-anpassas?

Sverige bör övergå till en enhetlig moms på 21,7 procent, föreslår en statlig utredning. Förslaget innebär främst att maten blir dyrare.

För närvarande har ungefär 75 procent av de varor och tjänster hushållen köper den vanliga momsen på 25 procent. Resterande varor och tjänster som livsmedel och resor har en

moms på 6 eller 12 procent.

Slopas de särskilda momsskattesatserna kan den generella momsen i stället sänkas till 21,7 procent. Därmed skulle Sverige också få en moms som ligger betydligt närmare EU-genomsnittet som är på 19,6 procent.

Litet stöd i Schweiz för EU

Bara 30 procent av schweizarna vill att landet går med i EU, det visar en undersökning utförd av opinionsinstitutet Demoscope som offentliggjordes den 8 juni.

Enligt mätningen är 51 procent av de tillfrågade emot ett schweiziskt EU-medlemskap, medan 13 procent inte har någon bestämd uppfattning.

I en folkomröstning den 5 juni röstade 55 procent av väljarna ja till att Schweiz ansluter sig till Schengen-samarbetet.

Kroatien samarbetar inte

Kroatien samarbetar inte tillräckligt med FN:s åklagare när det gäller att lokalisera en av landets mest belastade krigsbrottsmisstänkta, bedömer EU. EU kan därför fortfarande inte ge klar-signal för inledning av samtal med Kroatien om inträde i EU, sade EU:s utvidgningsansvarige Olli Rehn den 8 juni.

Dominerade av Bryssel

En betydande majoritet av tyskarna anser sig "dominerade av Bryssel". Enligt en opinionsmätning gjord av tidskriften Stern, tycker 83 procent av de tillfrågade att "alltför många beslut i Bryssel fattas över deras huvuden". 12 procent av de tillfrågade var av motsatt uppfattning, medan 5 procent var osäkra.

Nyligen visade en annan undersökning – utförd av tidningen Bild Zeitung – att 96 procent av tyskarna skulle ha avvisat den nya EU-konstitutionen, om frågan hade underställts en folkomröstning.

Klipp ut eller kopiera

Folkrörelsen Nej till EU:s stöttepelare

Medgivandeblankett för månatligt bidrag till Folkrörelsen Nej till EU (FNEU).

☐ Ja, jag vill stödja FNEU med kronor i månaden. Jag medger därför att FNEU den 28:e varje månad får göra motsvarande uttag från mitt bankkonto till dess jag själv säger upp detta avtal.

Namn

Gatuadress

Postadress

Personnummer

Bank

Bankkontonr

Clearingnr (4 första siffrorna + kontonr)

.....

Datum

Underskrift

Skicka din anmälan till: Folkrörelsen Nej till EU, Heurlins Plats 11, 413 01 Göteborg

Så här fyller du i anmälan: Kryssa i medgivandet och ange summa. Fyll i namn, adress, personnummer, din bank. Det är viktigt att du fyller i bankkontonumret korrekt. Har du personkonto i Nordea, använd 3300 som clearingnummer. Sparbanken har ibland fem siffror i clearingnumret, ange då endast de första siffrorna. Datera och skriv under. Skicka sedan din anmälan till Folkrörelsens kansli, se adress ovan.

| folkrörelsen nej till eu |

Rapport från kassören

FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU lever under knappa ekonomiska omständigheter. Vi har en mycket stram budget som inte tål överraskningar. Vi har till exempel hyravtal som är mer avpassade till den stora aktivitet som gällde under EMU-omröstningen och som under nuvarande omständigheter är en kvarnsten. Vi måste förmodligen uthärda till avtalen går ut.

Våra skyltfönster vid kansliet i Göteborg har utsatts för skadegörelse åtskilliga gånger och det har kostat stora summor. Förhoppningsvis kommer försäkringen att täcka en del.

Medlemmar i Göteborg har gjort ett stort arbete med att finna en billigare lokal än vårt nuvarande kansli. Tyvärr blir vi inte lika synliga. Denna billigare lokal kommer riks dessutom att nyttja ihop med lokalgruppen i Göteborg, vilket ytterligare sänker riks kostnader.

VI FICK INGA PENGAR vid senaste ansökan hos EU2004-kommittén, eftersom de denna gång inte ville ge bidrag till informationsmaterial, utan mer till seminarier etc. Trots ansträngning att förklara att vi med informationsmaterial når långt fler människor än genom seminarier av-slog de vår ansökan. Exempelvis

kan jag tala med mina arbetskamrater i Nässjö och ge dem ett informationsmaterial, men jag får dem inte att resa till ett seminarium i Stockholm. Dessa sakförhållanden bemötte EU2004-kommittén med att säga att de ger ut eget informationsmaterial; ett i sammanhanget obegripligt argument.

Man kan med fog misstränka att de inte vill att vi ska nå folk med oberoende EU-kritik.

SÅLEDES KAN JAG sammanfatta med att vi är bräckliga ekonomiskt. Vi har inte något kontinuerligt stöd från staten eller annat håll. Vår källa till inkomst är medlemsavgifter, stöttepelare – som ger bidrag varje månad – och andra gåvor från medlemmar och sympatisörer. Ska vår organisation överleva som det enda konsekventa EU-motståndet är alla bidrag av synnerlig betydelse.

UNO KENSTAM
Kassör i Folkrörelsen Nej till EU

Touche, agent Alldén!

BRYSSLSBYRÅKRATINS agent i Sverige, Hans Alldén, chef för EU-kommissionens representation i Stockholm, har gått till angrepp på Göran Greider för att han glatt sig för mycket åt nején till EU-konstitutionen. Alldén kallar Greider för populist och försöker måla honom i brunt genom att framhäva att 93 procent av Le Pens anhängare röstade nej i den franska folkomröstningen.

Men Greider blev honom inte svaret skyldig. I Dagens Nyheter konstaterar Greider att "Nationella fronten är ett tioprocentparti, rösterna därifrån förklarar inte nejets styrka. 80 pro-

cent av de franska löntagarna röstade nej och en majoritet av socialistväljarna gick emot sin partiledning och de medier som frossade i ja-kampanjer".

GREIDER FORTSÄTTER: "Visst finns det också högerextremism i de två nején; bara en idiot skulle förneka det. Men den utgör inte ryggraden. Skulle 65 procent av de holländska väljarna bestå av rasister? Och vad är den europeiska högerextremismen? Svar: Till stor del en slaggprodukt från den marknadsliberala politiken som EU i sina fördrag sanktionerat. När EU accelererade på åttioalet byggdes massarbetslösheten in i fördragen. Chefen för kommissionens representation i Sverige önskar nog att man kunde bli av med dessa arbetslösa som stör hand planer. Men hur?"

Touche, agent Alldén!

Oklart om Junilistan ställer upp i riksdagsvalet

JUNILISTAN HAR ÄNNU inte bestämt sig för att ställa upp i nästa riksdagsval. Skulle partiet kandidera får väljarna inte i förväg veta vilket regeringsalternativ partiet stöder.

I Ekots lördagsintervju poängterade Junilistans ordförande Nils Lundgren att det fattas ett parti i den svenska riksdagen, ett

"vanligt parti" utan klar vänster- eller högerprägel "som vädjar till vanliga förståndiga medborgare", ett parti som bekämpar att makten flyttas till EU.

Lundgren hänvisade till en undersökning som visar att 42 procent av svenskarna anser att junilistan borde delta i riksdagsvalet.

En uppmärksammas hälsning från Norrköping

Posttidning B

Avsändare:
Kritiska EU-fakta
Heurlins Plats 11
413 01 Göteborg

BLI MEDLEM I
FOLKRÖRELSEN

FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU HAR PROBLEM. ANTALET MEDLEMMAR KRYMPER SAKTA MEN SÄKERT. I LÅNGDEN ÄR DET OHÅLLBART. MED GEMENSAMMA KRAFTER MÅSTE VI VÄNDA UTVECKLINGEN, FÖR ATT DET ORGANISERADE EU-MOTSTÅNDET SKA ÖVERLEVA OCH BLI STARKARE.

OM DU INTE REDAN ÄR MEDLEM; BLI DET SÅ SNART SOM MÖJLIGT. NU KOSTAR DET DESSUTOM MINDRE ÄN NÅGONSIN. FÖR RESTEN AV ÅRET BETALAR DU BARA 100 KRONOR. ANVÄND POSTGIRO 433 02 07 - 4. ANGE DITT NAMN OCH ADRESS PÅ TALONGEN.

DU SOM REDAN ÄR MEDLEM KAN GÖRA EN INSATS GENOM ATT VÄRVA NYA MEDLEMMAR. DÅ DELTAR DU OCKSÅ I VÅR TÄVLING. DE SOM VÄRVAR FLEST NYA MEDLEMMAR VINNER EN STUDIERESA TILL BRYSSEL. MER INFORMATION FINNS PÅ WWW.NEJTILLEU.SE.

NU BARA 100KR